

MAKRO GÖRÜŞ

Sanayi Üretimi

Aralık 2021

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Sanayi üretimi Aralık'ta beklentilerden güçlü gelmeye devam etti. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre, Aralık ayında üretim bir önceki aya kıyasla toplam sanayide %1,6, imalat sanayinde %1,9 arttı. Yıllık bazda takvim etkisinden arındırılmış toplam sanayi üretiminde %14,4, imalat sanayi üretiminde %16,2 büyümeye kaydedildi. Arındırılmamış veriler ise yıllık bazda toplam sanayide %14,3, imalat sanayinde %16,1 büyümeye işaret etti. Bu sonuçlarla Aralık'ta momentum göstergelerinde güçlü tablo sürdü. Mevsimsel etkilerden arındırılmış üç aylık ortalama sanayi üretimi aylık bazda %1,9 büyüdü.

Bu dönemde ana faaliyet kolları içerisinde hızlı artışlar sermaye malı ve dayanıklı tüketim malı üretiminde gerçekleşti. Aralık'ta aylık bazda sermaye malı üretimi %7,6 ve dayanıklı tüketim malı üretimi %1,5 artış kaydetti. Söz konusu dönemde enerji üretimi %0,7 artarken, ara malında üretim artışı %0,2'de sınırlı kaldı. Öte yandan, dayanıksız tüketim malı üretimi %0,2 geriledi. Teknoloji yoğunluklarına göre bakıldığında en hızlı artış %28,3 ile yine yüksek teknolojlili ürünlerde oldu. Düşük ve orta-yüksek teknolojlili ürünlerde üretim sırasıyla %0,3 ve %0,6 artarken, orta-düşük teknolojlilerde üretim artışı %0,9 oldu.

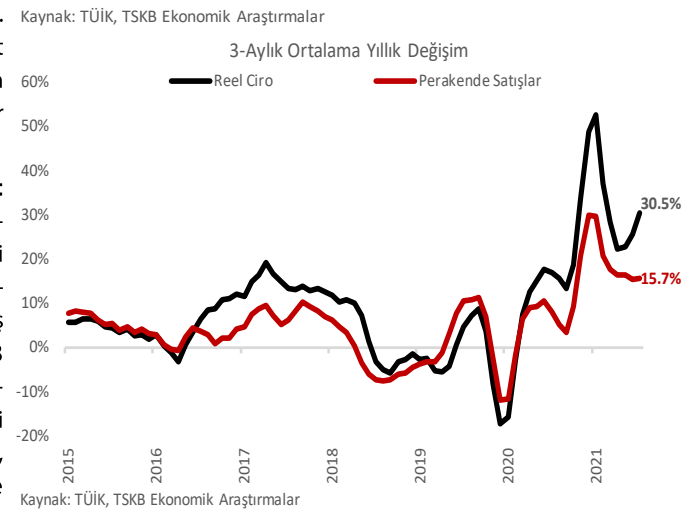
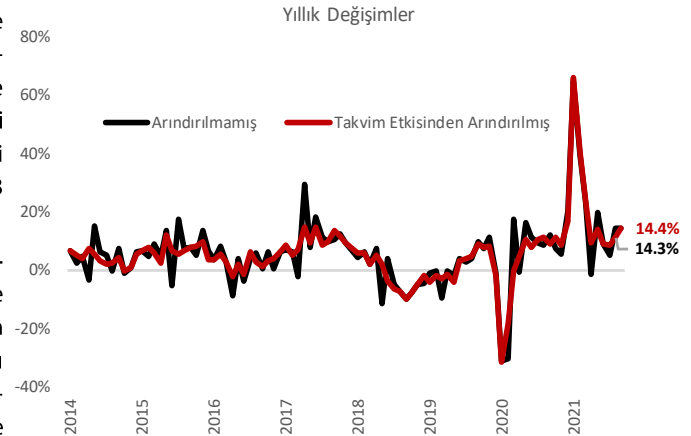
Faaliyet kollarının önemli bir bölümünde üretim artarken, üretimin yayılımında genel olarak iyileşme sürdü. Aralık ayında 24 faaliyet kolunun 18'inde aylık bazda üretim artışı yaşanırken, en yüksek aylık artış %25,1 ile diğer ulaşım araçları imalatında kaydedildi. Bunun ardından aylık bazda %20,4 üretim artışı ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında meydana geldi. Tütün ürünleri imalatı %6,2, gıda üretimi %3,2 azalırken, temel eczacılık ürünleri ve mobilya üretiminin her ikisi de %1,5 ile üretimi daralan faaliyet kolları oldular. Üretime dair diğer öncü veriler Aralık ayında sanayiye büyük ölçüde yine ihracat siparişlerinin desteklediğini gösterdi. Öte yandan, Ocak ayında enerjide yaşanan kesinti ile satın alma yöneticileri endeksi (PMI) ve diğer yüksek frekanslı veriler üretimde daralma yaşanmış olabileceğine işaret ediyor.

Aylık açıklanan diğer aktivite göstergeleri karışık gelirken, enflasyonist etkiler ve talep kompozisyonundaki ayrışmayı teyit ettiler. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre Aralık'ta perakende satışlar bir önceki aya kıyasla %2,7 azalırken, yıllık bazda %15,5 artışla Kasım'a göre yavaşladı. Gıdada perakende satışlar aylık bazda %4,3 azalırken, otomotiv yakıtında azalış %1,5 ile sınırlı kaldı. Çekirdek perakende satışlarda ise aylık bazda azalış %2,3 oldu. Bunun içerisinde en sert düşüş %7,3 ile elektrikli eşya ve mobilyada gözlemlendi. Bu dönemde artış kaydeden gruplar ise tekstil, giyim ve ayakkabı ile tıbbi ve kozmetik ürünler oldu. Aralık ayında toplam ciro endeksi aylık bazda %12,8, nominal olarak yıllık bazda %82,4 arttı. Bu dönemde ciro aylık bazda sanayide %20,1, ticarete %11,0, hizmetlerde %7,6 arttı. Öte yandan, inşaat ciro öncü verilerle uyumlu olarak %4,6 azaldı.

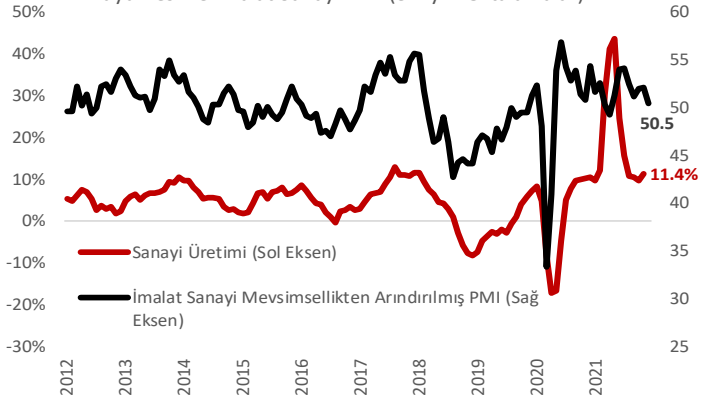
Aralık ayı verileri sanayi üretiminin genel olarak gücünü koruduğuna işaret ederken, diğer aylık frekanslı aktivite göstergeleri talep kompozisyonundaki ayrışmanın ve enflasyonist baskının sürdüğünü teyit etti. Dış talep gücünü korurken, reel perakende satışların momentumunun bu dönemde negatif bölgeye geçmesi iç talepteki ivme kaybının daha belirgin hale geldiğini ortaya koydu. Reel cirodaki ivmelenme sanayide sürerken, ticaret ve hizmetlerde bir miktar yavaşladı. Aralık sonuçlarıyla yıl genelinde sanayi üretimi %19,5, reel ciro %29,1 ve perakende satışlar %16,7 artış kaydederek gayri safi yurtiçi hasılda (GSYH) %11'e yaklaşan büyümeye ile uyumlu geldi. Öncü veriler Ocak'ta enerji kesintisi kaynaklı sanayideki duraksamayla ekonomik aktivitenin yavaşladığını ortaya koyuyor. Şubat ayına ilişkin yüksek frekanslı veriler ise talep kompozisyonu ve enflasyon dinamiklerinde son çeyrekte görülen tablonun genel olarak sürdüğüne işaret ediyor.

Sanayi Üretimi Kasım Ayı Sonuçları				
	Aylık Değişim (Mev. Arınd.)	Momentum (3 Aylık Ort. Değişim)	Yıllık Değişim (Takvim Etk. Arınd.)	Yıllık Değişim (Arındırılmamış)
Sanayi Üretimi	1.6%	1.9%	14.4%	14.3%
İmalat Sanayi	1.9%	2.2%	16.2%	16.1%
Ara Mali Üretimi	0.2%	1.3%	13.3%	13.2%
Dayanıklı Tüketim Malı	1.5%	1.9%	13.9%	13.7%
Dayanıksız Tüketim Malı	-0.2%	2.2%	11.6%	11.7%
Enerji	0.7%	0.7%	6.9%	7.0%
Sermaye Malı Üretimi	7.6%	2.2%	22.0%	21.9%

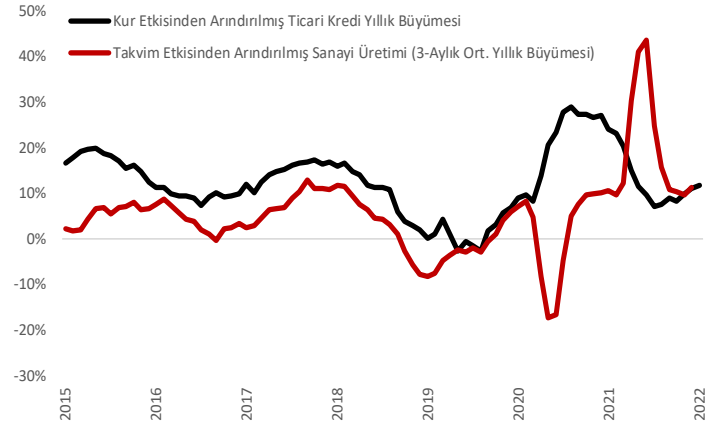
Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

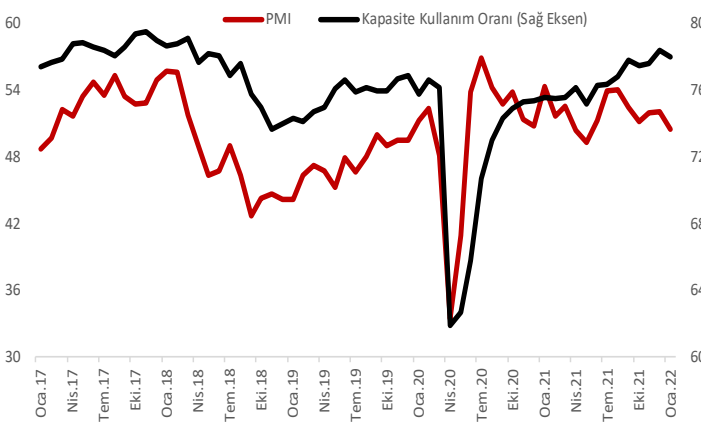
Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretimi Yıllık Büyümesi ve İmalat Sanayi PMI (3-Aylık Ortalamalar)

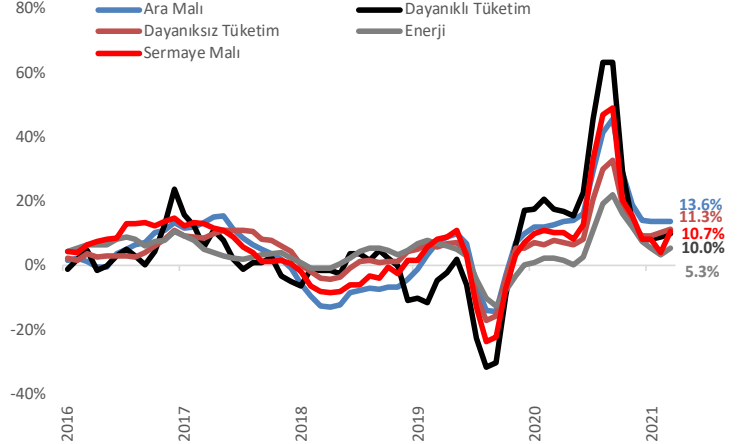
Ticari Krediler ve Sanayi Üretimi

İmalat Sanayi PMI ve Kapasite Kullanım Oranı (Mev. Ard.)

3 Aylık Ortalama Yıllık Değişimler

Kaynak: TÜİK, Reuters, TCMB, BDDK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Aralık	Yıllık Değişim (%)	Yıllık Değişime Katkı (%)	Aylık Değişim (%)	Aylık Değişime Katkı (%)
Sanayi üretimi	14.4	14.4	1.6	1.6
Madencilik ve taşocaklığı	-1.5	-0.1	-3.4	-0.2
İmalat sanayi	16.2	14.2	1.9	1.7
Elektrik, gaz, buhar	6.0	0.2	0.6	0.0
Ara mali	13.3	5.3	0.2	0.1
Dayanıklı tüketim mali	13.9	0.7	1.5	0.1
Dayanaksız tüketim mali	11.6	2.9	-0.2	-0.1
Enerji	6.9	0.4	0.7	0.1
Sermaye mali	22.0	5.0	7.6	1.4
Düşük teknoloji	15.1	6.2	0.3	0.1
Orta-düşük teknoloji	12.0	3.3	0.9	0.3
Orta-yüksek teknoloji	11.5	2.9	0.6	0.1
Yüksek teknoloji	49.2	3.8	28.3	1.4
İmalat Sanayi Alt Sektörleri				
Gıda	5.1	0.6	-3.2	-0.4
İçecek	31.3	0.1	7.3	0.0
Tütün ürünleri	1.8	0.0	-6.2	0.0
Tekstil	10.3	1.1	0.3	0.0
Giyim	30.0	1.8	2.2	0.2
Deri	33.0	0.4	2.1	0.0
Ağaç, ağaç ve mantar ürünleri	16.5	0.2	4.2	0.1
Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	25.1	0.7	6.9	0.2
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	27.9	0.3	1.7	0.0
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	13.8	0.2	0.9	0.0
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	17.7	0.9	0.2	0.0
Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	0.3	0.0	-1.5	0.0
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	16.2	0.7	2.5	0.1
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	18.4	1.0	3.0	0.2
Ana Metal Sanayi	9.9	0.7	-0.5	0.0
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı,	1.4	0.1	2.0	0.1
Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	62.7	2.0	20.4	0.4
Elektrikli teçhizat imalatı	2.4	0.1	0.3	0.0
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	16.0	0.9	3.6	0.2
Motorlu kara taşıtı	-0.3	0.0	0.3	0.0
Diğer ulaşım araçları	81.2	3.0	25.1	0.8
Mobilya imalatı	14.4	0.6	-1.5	0.0
Diğer imalat	21.1	0.4	1.3	0.0
Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	9.1	0.3	-0.5	0.0

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr
MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81
FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

